

List przewozowy CMR — co wpisać w pola 1–24

Schemat poglądowy w układzie typowego druku CMR (wzór IRU). To nie jest blankiet CMR — służy do kontroli wypełnienia. Na niektórych drukach pola 14, 15 i 20 mają inny układ.

1 Nadawca pełna nazwa, adres, NIP/VAT, kontakt identyfikuje stronę przekazującą towar				MIĘDZYNARODOWY SAMOCHODOWY LIST PRZEWÓZOWY CMR Przewóz podlega Konwencji CMR niezależnie od klauzul przeciwnych — tę wzmiankę list musi zawierać (art. 6).			
2 Odbiorca pełna nazwa, adres, magazyn, awizacja błąd = odmowa przyjęcia, przestój				16 Przewoźnik pełna nazwa firmy faktycznie wykonującej przewóz, licencja, kontakt to on odpowiada za przewóz — nie spedytor ze zlecenia			
3 Miejsce przeznaczenia adres + rampa + godziny pracy samo miasto nie wystarcza; liczy się rzeczywiste miejsce wydania				17 Kolejni przewoźnicy sukcesywni przewoźnicy przewóz przez kilku przewoźników			
4 Miejsce i data załadunku adres załadunku, data, godzina, rampa ! początek odpowiedzialności przewoźnika				18 Zastrzeżenia i uwagi przewoźnika uszkodzone opakowanie, mokre palety, plomba, liczba sztuk nie do sprawdzenia, załadunek przez nadawcę bez kierowcy ! brak zastrzeżeń działa na niekorzyść przewoźnika			
5 Załączone dokumenty faktura, packing list, ADR, T1/EX brak dokumentów = blokada odprawy				19 Postanowienia specjalne termin dostawy, zakaz przeładunku, deklarowana wartość (art. 24) albo specjalny interes w dostawie (art. 26) wzmacnia ustalenia dowodowe			
6 Cechy i numery znaki na opakowaniach	7 Liczba sztuk palety, kartony	8 Sposób opakowania np. paleta EUR, karton	9 Rodzaj towaru precyzyjny opis — nie „części”, „AGD” identyfikacja przesyłki	10 Nr statystyczny kod CN/HS, jeśli wymagany	11 Waga brutto, kg masa brutto ! od niej liczy się limit 8,33 SDR/kg	12 Objętość, m³ m³, ldm, palety	
13 Instrukcje nadawcy odprawa celna, zakaz przeładunku, temperatura, plombowanie krytyczne przy chłodni, farmacji, żywności, ADR				20 Do zapłacenia przewoźne i koszty dodatkowe — kto płaci (nadawca / odbiorca), waluta			
14 Przewoźne franko / niefranko spór o koszty		15 Za pobraniem COD — kwota i waluta		21 Wystawiono w ... dnia ... miejsce i data wystawienia listu			
22 Podpis i stempel nadawcy przy załadunku		23 Podpis i stempel przewoźnika przy przyjęciu towaru		24 Przesyłkę otrzymano odbiorca: miejsce, data, godzina, podpis, stempel; szkodę wpisz przy odbiorze ! potwierdza wydanie i stan towaru			

Pomarańczowe pola najczęściej rozstrzygają spory: moment przejścia towaru (4), masa brutto (11), zastrzeżenia przewoźnika (18) i potwierdzenie odbioru (24).

Ściąga do CMR — egzemplarze, terminy, odpowiedzialność

Co list musi zawierać (art. 6 Konwencji CMR)

• datę i miejsce wystawienia; dane nadawcy, przewoźnika i odbiorcy; miejsce i datę przyjęcia towaru; miejsce dostawy; opis towaru, sposób opakowania, liczbę sztuk, znaki i numery; masę brutto; koszty związane z przewozem; instrukcje celne; wzmiankę, że przewóz podlega Konwencji CMR niezależnie od klauzul przeciwnych.

Trzy oryginały (art. 5)

- Podpisują nadawca i przewoźnik. Egzemplarz 1 — nadawca, 2 — towarzyszy towarowi, 3 — zostaje u przewoźnika.
- Przy ładunku w kilku pojazdach, różnych rodzajach towaru albo partiach można żądać osobnego listu dla każdego pojazdu, rodzaju lub partii.
- Kopie dla spedytora, skan dla księgowości czy wersja w TMS nie zmieniają zasady. Dowodowo liczą się podpis nadawcy przy załadunku, podpis przewoźnika, zastrzeżenia w polu 18 i podpis odbiorcy. Zdjęcie podpisanego CMR przy każdym podpisie ułatwia rozliczenia i reklamacje.

Zastrzeżenia i przedawnienie

Sytuacja	Termin	Uwagi
Szkoda widoczna	najpóźniej przy odbiorze	adnotacja w liście
Szkoda niewidoczna	7 dni od dostawy	na piśmie; bez niedziel i świąt
Opóźnienie dostawy	21 dni	na piśmie, od oddania towaru do dyspozycji odbiorcy
Przedawnienie roszczeń	1 rok	3 lata przy złym zamiarze lub rażącym zawinieniu traktowanym jak zły zamiar
Start biegu — szkoda częściowa, uszkodzenie, opóźnienie	od dnia dostawy	
Start biegu — całkowita utrata	30. dzień po uzgodnionym terminie	bez uzgodnionego terminu: 60. dzień od przyjęcia towaru

Pominięcie terminów zastrzeżeń nie powoduje wygaśnięcia roszczenia, ale mocno osłabia pozycję dowodową uprawnionego.

Odpowiedzialność przewoźnika

- Za zaginięcie, uszkodzenie i opóźnienie między przyjęciem a wydaniem towaru. Zły stan pojazdu nie zwalnia z odpowiedzialności.
- Limit: **8,33 SDR za kg** brakującej masy brutto (Protokół z 1978 r., art. 23). Przykład: 1000 kg → 8330 SDR; przeliczenie na złote według kursu SDR z daty i miejsca rozliczenia.
- Przy opóźnieniu odszkodowanie tylko za wykazaną szkodę i co do zasady do wysokości przewoźnego.
- Wyższe odszkodowanie, gdy w liście wpisano deklarowaną wartość towaru albo specjalny interes w dostawie (art. 24 i 26).

Najczęstsze błędy — sprawdź przed podpisem

- ☐ CMR traktowany jak zwykłe potwierdzenie odbioru.
- ☐ W liście inna firma niż przewoźnik faktycznie wykonujący przewóz (łańcuch spedytor → podwykonawca).
- ☐ Brak zastrzeżeń w polu 18 przy uszkodzonym opakowaniu, mokrych paletach, niezgodnej plombie lub załadunku bez udziału kierowcy.
- ☐ Nieprecyzyjny opis towaru („części”, „towar handlowy”, „palety”, „AGD”).
- ☐ Brak wagi brutto — a od niej liczy się limit 8,33 SDR/kg.
- ☐ Brak instrukcji dla towarów wrażliwych (temperatura, plombowanie, zakaz przeładunku, ADR).
- ☐ Miejsce dostawy pomyłone z miejscem rozładunku operacyjnego.
- ☐ Brak adnotacji odbiorcy o szkodzie przy odbiorze.